

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku K. M.
przy uczestnictwie E. M.
o podział majątku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 kwietnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 30 stycznia 2013 r., sygn. akt IV Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) przyznaje adwokatowi J. B. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w P. kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset) podlegającą podwyższeniu o podatek od towarów i usług (VAT) tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w P. zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w C. z dnia 16 grudnia 2011 r. w przedmiocie podziału majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, przez przyznanie uczestniczce wskazanych nieruchomości rolnych oraz ruchomości o łącznej wartości 447 396 zł, a wnioskodawcy trzech nieruchomości rolnych i ruchomości o łącznej wartości 227 700 zł, zasądził na rzecz wnioskodawcy tytułem dopłaty oraz rozliczenia pożytków uzyskanych z gospodarstwa kwotę 152 173 zł, płatną do dnia 1 maja 2013 r. oraz nakazał uczestniczce wydanie przyznanych wnioskodawcy rzeczy.

Uczestniczka powołała w skardze kasacyjnej podstawę przewidzianą art. 398³ § 1 pkt 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej połączyła z uchybieniem prawa materialnego przez niekorzystną, sprzeczną z zasadami prawidłowej gospodarki, zmianę postanowienia Sądu pierwszej instancji, przyznanie wnioskodawcy znacznej części gospodarstwa rolnego niezastosowanie art. 5 k.c. w odniesieniu do obowiązku dopłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarzania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionej w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna

jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398⁴ § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli zostaną przedstawione w skardze kasacyjnej i uzasadnione przesłanki o charakterze publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Jednolicie przyjmowane jest w orzecznictwie, że dla wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej rzeczą skarżącego jest wykazanie, drogą odrębnego wyводу, że bez wątpliwości doszło do uchybień i naruszeń przepisów prawa materialnego lub procesowego, gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść orzeczenia albo jeśli podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają skargę. Spełniające te wymogi naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC z 2004 r., nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP z 2004 r. nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; 22 marca 2012 r., I PK 196/11 niepubl.; z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.). Analiza wniosku i jego uzasadnienia, podstaw skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego wyroku nie pozwala na przyjęcie, że doszło do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawnych, którego następstwem było jaskrawo nieprawidłowe orzeczenie.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Powódka złożyła pismo nazwane „odpowieź na skargę kasacyjną pozwanej” z uchybieniem terminu przewidzianego w art. 398⁷ § 1 k.p.c., a zatem bezskuteczne także w odniesieniu do żądania zasądzenia kosztów postępowania kasacyjnego. Na podstawie art. 29 ustawy

z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (jedn. tekst Dz.U. z 2009 r., Nr 146, poz. 1188, ze zm.) oraz § 7 pkt 10, 6 pkt 7, 13 ust. 4 pkt 2, 19 i 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu jedn. tekst Dz.U. z 2013 r., poz. 461) orzeczono o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej na rzecz wnioskodawczyni w postępowaniu kasacyjnym.

[aw]

jw